

LA REVISTA DE CAMPINS

LA REVISTA DE CAMPINS

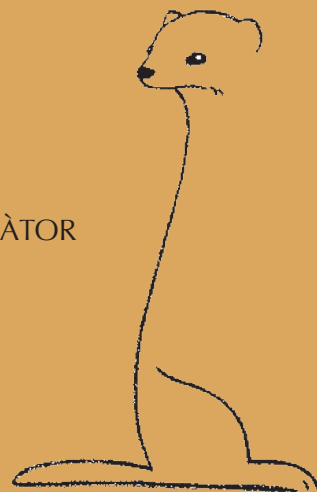
<http://lamostela.cat/>

LA

IL·LUSTRAR LA CIÈNCIA
CONTINGUT
L'AJUNTAMENT INFORMA
GRUPS MUNICIPALS
L'ENTREVISTA
SAINT-GUILHEM-LE-DESERT
COLLA GEGANTERA
CANVI CLIMÀTIC
TOT EL MON A LA BUTXACA

SALVEM CAMPINS
ESCOLA L'ALZINAR
CANÇONS I VIVÈNCIES
EXCURSIONISME CIENTÍFIC
CUINAR I GAUDIR
REFRANYS, ENDEVINALLES I NOMENCLÀTOR
LES OLORS I ELS SABORS DEL BOSC
CONTRAPORTADA

IL·LUSTRAR LA CIÈNCIA

LA LLENGUA DELS BACTERIS

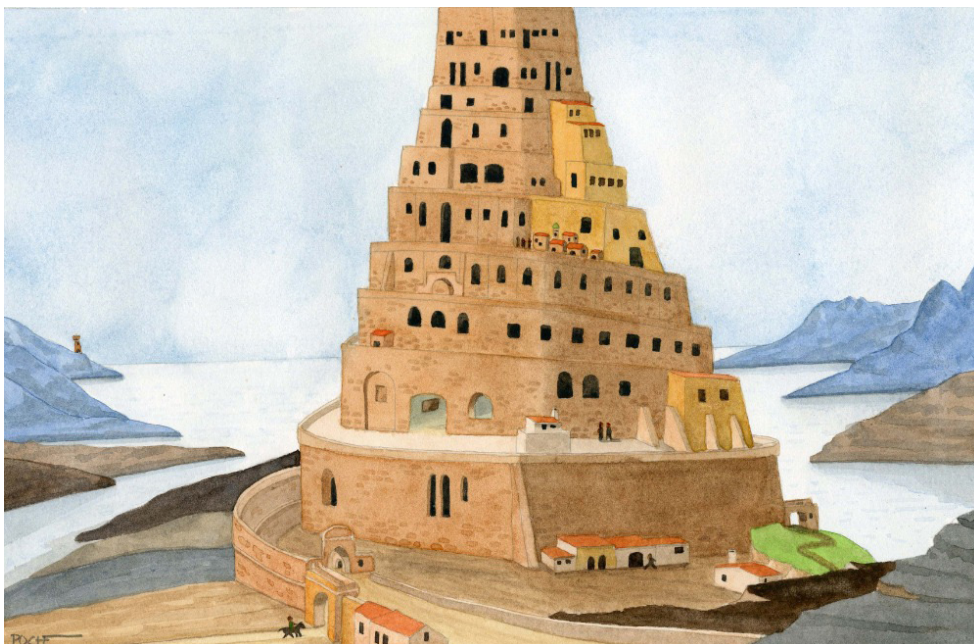
Carles Puche

La comunicació entre individus, poblacions o comunitats és una característica intrínseca de la vida, de la cèl·lula. La comunicació implica tant la transmissió com la recepció d'algun tipus d'informació, tot permetent la interacció entre les cèl·lules o els individus. Però no tots els sistemes de comunicació són iguals. Els humans, uns nou vinguets a la Terra, hem anat desenvolupant sistemes de llenguatge complexos i diverses formes d'expressió (principalment orals, però també facials, gestuals, altres formes de comunicació no verbal, o, recentment, digitals).

Una de les primeres formes de transmetre informació entre individus la van inventar els bacteris, que poblen la Terra des de fa 3500 milions d'anys: es tracta de la "percepció de quòrum" (quorum sensing).

La comunicació humana es produeix entre individus, dins de grups socials, a través de diferents cultures, i fins i tot a través de diversos mitjans, com ara la comunicació verbal, escrita o digital. La comunicació bacteriana es pot produir entre poblacions (mateixa espècie), dins de diferents grups de bacteris (de taxons diferents) i, fins i tot, interaccionant amb els eucariotes (simbiosi) amb animals o plantes, mitjançant la senyalització química. La percepció de quòrum en bacteries, els permet actuar col·lectivament i dur a terme tasques que serien impossibles per a les cèl·lules individuals.

D'igual forma, la comunicació humana ha estat fonamental per compartir sabers, col·laborar en objectius, establir vincles socials i transmetre informació entre generacions, actuar col·lectivament i fer feines que serien impossibles per una persona aïllada. La diversitat de llengües ha de servir per comunicar-se i no per justificar baralles entre cultures. Si la narració del Gènesi i alguns mites Sumeris de la construcció de la Torre de Babel té un fonament històric, el seu fracàs ens ensenya que la diversitat de cultures i el respecte per la dels altres està en la base de la civilització i la societat. 🐛

“La percepció de quòrum permet als bacteris coordinar i sincronitzar activitats en grup, cosa que els confereix avantatges adaptatius en circumstàncies diverses”

“Impedir la comunicació bacteriana pot debilitar la capacitat dels bacteris per causar la malaltia”

*Text extret de la revista Mètode n. 119
Autors del text: Ricard Guerrero i Mercè Berlanga
Autor del dibuix: Carles Puche*

EDITORIAL

Revisant l'hemeroteca de La Mostela —un exercici que us recomano fer de tant en tant perquè sempre sorprèn— hem trobat a casa el número 44, on apareix una fotografia que molts tenim gravada a la memòria. És un record que forma part de la història recent de Campins: la instantània del comiat a la nostra veïna Maria del Puig el 2014. Un sentit homenatge d'agraïment per tots els anys de servei i dedicació al poble.

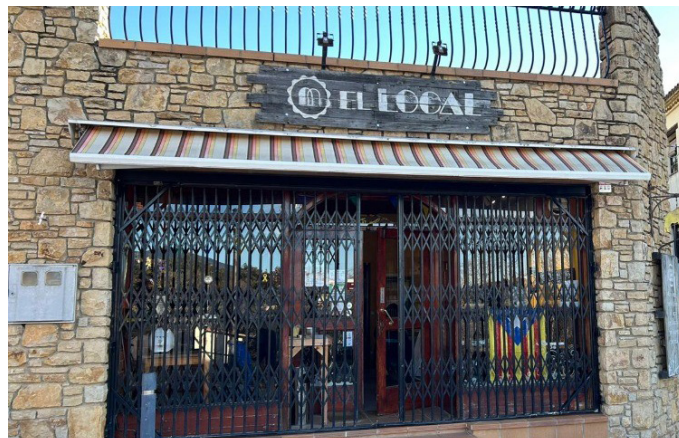
Aquesta imatge em porta inevitablement a pensar en els tres anys posteriors, marcats per intents frustrats de negocis que no van acabar de reeixir ni de generar els ingressos necessaris per mantenir-los vius.

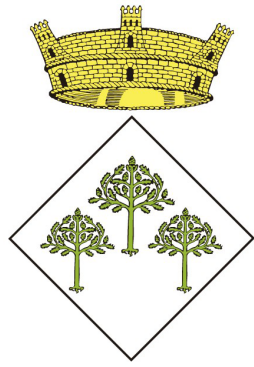
Fins que un dia, un WhatsApp d'un veí del poble ens va esperonar a fer alguna cosa per nosaltres mateixos. D'aquella petita llavor, gairebé sense saber exactament on ens portaria, va néixer *Salvem Campins*. Es va crear l'associació per pura necessitat amb més il·lusió que no pas certeses, però amb una empenta col·lectiva que ha demostrat ser immensa.

Han estat moltes les persones compromeses que han passat per aquests establiments, i s'hi han fet coses molt grans en un poble molt petit. Durant aquests vuit anys, voluntaris i treballadors han estat l'ànima del projecte, aportant temps, energia, recursos personals i il·lusió. Moments com la pandèmia del 2020 van posar de manifest, com mai, la força del veïnat i el valor del compromís col·lectiu. Gràcies a aquesta dedicació incansable s'ha teixit una vida social rica i viva, que ens ha permès conèixer-nos millor, retrobar-nos i compartir, en un ambient proper i agradable.

El contrast entre les fotografies és revelador: en una, el poble aplaudint una sola persona; en l'altra, aparentment, no hi ha ningú. Però la realitat és una altra. Molta gent del nostre poble mereix aplaudir i ser aplaudida per tot el que s'ha fet. Per totes les mans que han **remat** per *El Local* i per *La Botiga*.

Potser no hi ha aplaudiments perquè ens resistim a acceptar que això s'acaba tal i com ho hem conegut fins ara. Per això ho trobarem a faltar, encara que queda . . . una porta oberta. 🐜

L'AJUNTAMENT INFORMA

Com està passant en els darrers anys, aquest que acaba, ho fa també deixant-nos esdeveniments inusuals, com l'apagada del 9 d'octubre que, al quedar-nos sense subministrament elèctric una bona part del municipi durant més de tres hores, vam reviure l'apagada total del mes d'abril.

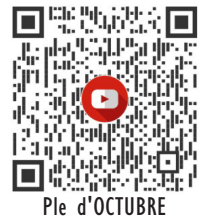
Les pluges, que tant vam trobar a faltar en el 2023 i el 2024, han arribat aquest 2025, i ho fan un xic diferent: l'aigua es precipita amb molta força durant períodes curts de temps i malmetent els camins.

Campins no és considerat un municipi amb risc d'inundació, i per tant quan s'activa el INUNCAT, no s'activa per nosaltres, encara que si ens arriben alertes també les compartim pel "canal" de l'ajuntament. Igualment però, poden haver-hi riscos quan plou d'aquesta manera o ho fa molts dies seguits: alguns arbres, per exemple, ho pateixen podent desarrelar-se i caure.

Els plens dels últims mesos

En aquest període hem realitzat tres plens, l'ordinari corresponent al mes de novembre i dos extraordinaris, a l'octubre i al desembre. En destaquem:

- En el mes d'octubre el ple va aprovar la modificació de les següents ordenances fiscals amb augments per anar ajustant els ingressos de l'ajuntament amb el que anualment augmenten les despeses.
 - L'Impost sobre Béns Immobles no s'havia augmentat en els darrers 10 anys.
 - L'Impost de Vehícles de Tracció Mecànica s'ha situat en els marges que estableix la llei
 - La taxa pel subministrament de l'aigua potable i la taxa de clavegueram s'han ajustat al cost que en paga l'ajuntament.
- En el mes de novembre:
 - El Pla de Sanejament 2025-2026, pla que condiona i dona instruccions per l'elaboració del pressupost per l'any 2026.
 - Una proposta de modificació del POUM, necessària per a poder construir un nou dipòsit d'aigua de boca proper al que ja tenim.
- En ple de desembre s'ha aprovat:
 - El pressupost ordinari per l'any 2026 que ascendeix a 940.150,14 euros i que és un 3,99% per sobre del 2025
 - Un Nou Pla de Prevenció d'Incendis pels 6 anys vinents (2026-2031)

Ple d'OCTUBRE

Ple de NOVEMBRE

Ple de DESEMBRE

Urbanisme i Via Pública

Durant aquests mesos hem tingut una bona part del poble en obres:

- Pel canvi de canonades de la xarxa d'aigua potable,
- Per l'asfaltatge d'alguns carrers i part de camins malmesos
- Esperem que entre el 2026 i el 2027 puguem dur a terme altres actuacions per les quals ja tenim projectes i bona part dels recursos econòmics aprovats. Ens referim al projecte de la Pista Coberta i a la reforma del Passeig Tres Germanes des de la Carretera BV5114 fins a l'Església.

- 4** • Hem acabat l'any sense haver pogut cobrir la plaça d'arquitecte. Les dues convocatòries que s'han fet per cobrir-la no han donat bons resultats. Pels projectes en marxa, l'enginyer municipal n'ha pogut fer el seguiment, però fins que no tinguem la plaça coberta, no podem gestionar les sol·licituds de llicències d'obres.

Incidències i avisos

Recordeu que l'ajuntament disposa d'un número de telèfon **931316555** perquè veïns i veïnes pugueu comunicar incidències que requereixen intervenció urgent dels treballadors municipals en hores que l'ajuntament és tancat.

Seguretat viària

Ben aviat **quedarà modificat el sentit de circulació** del tram que va des de la cruïlla del Camí Vell de Sant Celoni amb el carrer de la Font fins al Passeig Tres Germanes que passarà a ser de direcció única com ja és la resta del Passeig des de fa uns quants anys. Només es mantindrà de doble sentit el carrer Camí Vell de Sant Celoni fins a la carretera.

Per tant, des de la cruïlla amb el carrer de la Font caldrà sortir del nucli urbà o bé pel Camí de Sant Guillem o bé per l'encreuament del Passeig Tres Germanes amb la BV5114.

Aquesta mesura es duu a terme per millorar la seguretat de vehicles i de vianants en tot el tram. Atès que no té prou amplada perquè hi passin dos vehicles alhora.

Som conscients que això suposarà un canvi d'hàbits per alguns veïns i veïnes, perquè el més ràpid per sortir del nucli és la baixada. Però tant per ensurts que ja hi ha hagut, com per recomanacions dels agents de tràfic, aquesta és la millor solució que s'ha trobat.

ACTES CULTURALS I SOCIALS DIVERSOS

• **Dia Internacional de les Persones Grans.** El passat 2 d'octubre vam commemorar el Dia Internacional de les Persones Grans. L'acte va incloure la lectura del manifest per una societat lliure d'edatisme, amb l'objectiu de visibilitzar la importància de combatre els estereotips i promoure una mirada respectuosa i inclusiva envers totes les edats.

• **Acte de Solidaritat amb la Global SUMUD FLOTILLA.** El mateix dia, a les 7 de la tarda, un grup de persones ens vam concentrar per condemnar els atacs d'Israel contra el poble palestí i l'ofensiva sobre la Franja de Gaza.

Durant la concentració també es va exigir l'alliberament dels components de la Flotilla, així com el respecte als drets humans i al dret internacional.

• **Formació en Competències Digitals Bàsiques.** Del 7 d'octubre al 18 de novembre s'ha dut a terme un curs de competències digitals bàsiques. S'han treballat eines i coneixements essencials per navegar per la xarxa amb seguretat, entenent què fem i què compartim en l'entorn digital. El curs ha permès adquirir fluïdesa en l'ús d'internet i dels dispositius digitals.

• **Festa de la Gent Gran.** El passat 18 d'octubre vam celebrar la Festa de la Gent Gran, una jornada molt especial pensada per compartir, crear i gaudir plegats. L'acte va començar amb un taller creatiu, de la mà del mestre joier Joan Antoja.

Tot seguit, la celebració va continuar amb un dinar de germanor en un restaurant proper, un espai ideal per conversar i compartir bons moments.

• **Olimpiades de la Gent Gran.** L'Associació Neurològica Baix Montseny va organitzar el 22 de novembre les 6ènes Olimpiades de la Gent Gran. Aquest any amb bona participació de persones del poble, com una activitat més lligada al taller d'Envel·liment Saludable.

• **Dia Internacional per l'Eliminació de la Violència contra les Dones.** El passat 25 de novembre, es va dur a terme una tarda de formació dedicada a aprofundir en aquesta problemàtica social tan punyent i d'actualitat.

Aquesta activitat va reafirmar el compromís del municipi amb la sensibilització, la formació i la lluita contra la violència masclista, promovent una societat més justa, igualitària i lliure de violències.

• **Castanyada i jornades d'agermanament.** Divendres 31 d'octubre, a la plaça de la Vila, vam celebrar una "súper castanyada" que enguany va tenir un caràcter molt especial gràcies a la companyia dels amics de Sant Guillem le Désert, amb qui estem agermanats. La jornada va començar a la tarda amb la castanyada popular, amenitzada pel conjunt de música Zing, que va omplir la plaça d'ambient i alegria, i tot seguit va tenir lloc un sopar de germanor que va reforçar els vincles entre tots els participants.

L'endemà, la trobada va continuar amb una sortida a Sant Marçal, on vam visitar la Taula dels Tres Bisbes, un indret emblemàtic on antigament es reunien els bisbes de les diòcesis de Vic, Arbúcies i Sant Celoni per tractar diverses qüestions sense haver de sortir del seu territori. La tradició explica que és en aquest indret on es va inventar el nom de la ratafia, motiu pel qual vam voler obsequiar els visitants de Saint Guillem le Désert amb una ampolla d'aquest licor que la Comissió d'Agermanament, de la mà del Sr Joan Antoja va elaborar i preparar per als nostres convidats. La celebració va culminar amb una fideuà popular a la plaça de la Vila, posant punt final a un cap de setmana intens i ple de moments compartits. Sens dubte, va ser una gran ocasió per enfortir la convivència, reforçar l'agermanament i continuar construint llaços d'amistat entre pobles.

• **Club de lectura.** Continuen les trobades al voltant d'un llibre a la biblioteca:

El 3 d'octubre es van comentar dues obres: *Ningú ens va dir que seria fàcil*, de Ester Invernón, i *Somiàvem una illa*, de Roc Casagran, dues lectures que van generar reflexions profundes i mirades diverses.

La trobada del 7 de novembre va girar entorn del llibre *Els murs invisibles*, de Ramon Mas, mentre que el 12 de desembre es va comentar *Tots ocells*, de Wajdi Mouawad, una obra intensa que va propiciar un debat ric i emotiu.

Aquestes trobades consoliden la biblioteca com un espai viu de cultura i convivència, on la lectura esdevé una eina de connexió, reflexió i comunitat.

FESTES DE NADAL

• **Cerca de Tions i Tiones.** Dissabte 6 de desembre vam viure una activitat molt especial i plena de màgia, pensada especialment per a la canalla i les seves famílies. El matí va començar amb xocolata calenta i melindros, que van ajudar a crear un ambient càlid al redós de les taules a la Plaça de la Vila on s'hi construïen enginyosos pals per picar Tions i Tiones i altres materials nadalencs.

El moment més esperat va ser, sens dubte, la recerca d'aquests personatges tan màgics, que estaven amagats pel jardí que envolta l'església. Molta quitxalla hi va participar amb entusiasme, recorrent cada racó amb ulls ben oberts i molta il·lusió, sempre acompanyats per unes famílies igualment il·lusionades.

• **Concert de Nadal.** Finalment, no va ser ni el 20 ni el 27 sinó el diumenge 28 al matí. La pluja que ens va obligar als canvis, ens va fer un gran favor, perquè el matí del 28 va fer un sol magnífic i la plaça va ser plena de persones de totes les edats amb ganes de seguir el concert que ens van oferir Els Pipes. Potser cal aclarir que era un concert de Nadal però no era un concert de nades, encara que també en van tocar i en vam cantar!

Ahora es va poder gaudir de begudes i pinxos, que la Comissió de Festes va preparar. **Es van recaptar 330 euros per la Marató de TV3**

• **Els Reis d'Orient.** Com cada 5 de gener en Melcior, en Gaspar i en Baltasar van arribar a Campins, on petits i grans els esperàvem amb il·lusió. Els vam rebre al Descàrrec i els vam seguir fins la plaça de la Vila. Un cop al balcó de l'Ajuntament, acompanyats dels patges que els ajudaven, van saludar i enviar bons desitjos a tothom. Tres infants els van donar la benvinguda en nom dels nens i nenes de Campins i rodalia i l'alcaldeessa ho va fer en nom de tots els veïns i veïnes, donant-los a continuació la gran clau màgica que aquella nit els obriria la porta de totes les cases perquè hi poguessin deixar els seus regals.

ASSOCIACIONS

Amb aquesta legislatura vam crear la Regidoria de Relació amb les Associacions. A més a més de vetllar per totes les que tenim al poble (AFA, La Mostela, ...), la idea de fons era recolzar, encara més, la més coneguda i la que té més socis: Salvem Campins. Ja abans s'havien buscat maneres per ajudar en el seu dia a dia, i ara, els darrers anys, més. Però sempre ens trobàvem amb l'obstacle de que hi ha una activitat econòmica al darrera, i això complica les subvencions. Ho complica tant, que algun any no s'han pogut beneficiar del total subvencionat, perquè no hi havia manera de presentar suficients factures que passessin el filtre legal (aquest filtre vetlla perquè l'Ajuntament no pugui adjudicar subvencions fora de la legalitat i que, després, hi puguin haver denúncies per prevaricació).

Estem molt dolguts de que hagin anunciat el tancament del bar i la botiga. La bona notícia és que sembla que l'Associació no desapareix.

Hem sentit a parlar d'altres pobles, d'aquí i d'allà, on sí que l'Ajuntament ha pogut recolzar iniciatives d'aquest estil. Cada cop que ens ha arribat alguna idea, l'hem perseguida. I cada cop ens hem trobat amb algun entrebanc que no ha fet possible tirar endavant. En la majoria dels cassos es tractava de locals que pertanyien a l'Ajuntament i aquest organitzava un concurs per a que persones o associacions hi muntessin una activitat que fos viable econòmicament, fos un bar o fos una botiga.

Des de l'Ajuntament seguirem buscant maneres per a que tots plegats puguem, algun dia, tornar a tenir un bar, un local, un punt de trobada per anar a fer-la petar. Però això passa per tenir en propietat el local adient. L'estem buscant.

Des d'aquí només podem dir un "Moltes, moltes gràcies a Salvem Campins". Els darrers 8 anys heu donat vida al centre del poble, organitzat infinitat d'actes i donat servei a molta gent que ho necessitava. 🍪

GRUPS MUNICIPALS

Responsabilitat, gestió i compromís amb Campins

La realitat municipal actual és complexa i no admet lectures simples. Any rere any, els pressupostos disponibles per als ajuntaments han anat disminuint, i aquesta tendència, lluny de revertir-se, continua accentuant-se. El futur immediat s'albira difícil i condiona de manera directa la capacitat d'actuació dels governs locals, especialment dels municipis petits.

Des d'ERC, volem exposar amb claredat la situació del nostre ajuntament, una realitat que comparteixen molts municipis de Catalunya. Actualment, el consistori no disposa de secretari/interventor amb plaça definitiva. Sí que hem pogut nomenar una persona de la plantilla com a secretària accidental, però aquesta és una solució provisional. La conseqüència directa és evident: menys personal administratiu, més càrrega de feina i menys capacitat de resposta davant les necessitats de la ciutadania.

Aquesta situació no és fruit de la casualitat, sinó del dèficit crònic de suport que pateixen els ajuntaments, especialment els municipis petits, agreujada per la manca d'aprovació dels pressupostos per part dels Governos, generant una incertesa constant i limitant la capacitat de planificació, inversió i prestació de serveis de les administracions locals. Som l'administració més propera a la ciutadania, però sovint la més condicionada per decisions preses lluny del territori.

L'Associació Salvem Campins ha decidit de tancar el bar i la botiga. Entenem i respectem aquesta decisió presa després de constatar que aquestes activitats no eren econòmicament viables. Però ens sap molt greu que aquests espais deixin de donar servei; han estat un punt de trobada important per al poble.

L'associació ha anunciat la seva continuïtat, tot i que sense mantenir les activitats econòmiques. Confiam plenament que Salvem Campins continuarà aportant valors a Campins i impulsar noves propostes.

Des del grup municipal d'ERC reafirmem el nostre compromís amb Campins, però també volem ser clars: els ajuntaments no poden continuar assumint més responsabilitats amb menys recursos. Cal un canvi estructural que garanteixi personal suficient, finançament just i respecte pel paper fonamental del món local.

Seguim!!! 🐛

Els Reis d'Orient vindran a Campins el proper dia 5 de gener on tots els infants tindran el seu regalet, tasca digne d'aplaudir i lloar i que per molts anys es pugui repetir. El que també es trobaran les famílies serà el regal d'una pujada en el rebut de la contribució, en l'impost del vehicle i en la taxa d'aigua. Compromisos per Campins va intentar aturar aquestes pujades, votant en contra en el ple extraordinari del dia 27 d'octubre, però res a fer, cinc vots a favor de fer l'augment recaptatori a les famílies campinenques contra dos vots en contra.

El rebut de l'IBI creixerà un 10%, no n'hi a prou en pagar 1000e que ara seran 1100e, El rebut de l'impost de circulació s'incrementa entre un 5,3% a 7,4% depenen dels cavalls fiscals de cada vehicle.

Hores d'ara a Catalunya hi ha un IPC anual sobre el 2,5%, la mitja de pujada salarial que hi ha hagut a Catalunya el 2025 a estat un 4.5% i creiem que l'ajuntament no hauria de fer aquests increments abusius. Ja paguem bastants impostos, la vida s'ha tornat caríssima amb preus pels núvols i l'atmosfera econòmica depara un futur amb incertesa.

El rebut de xarxa d'aigua i clavegueram s'incrementarà un 5%, aquí el nostre grup va estar d'acord en aquest increment ja que creiem que s'han fet millores costoses en la reparació de canonades, i aquest servei té un cost de manteniment, totalment diferent dels impostos recaptatoris de l'IBI i de circulació.

També tanquem un any estrany políticament parlant, perquè el canvi de govern esperat i pactat entre ERC i JUNTS no es va acabar portant a terme, i un partit que no va treure la majoria s'acabarà enduent els quatre anys de legislatura. Coses de la política municipal.

Compromisos per Campins us desitja molt Bones Festes!!! 🐾

L'any passat, a la portada de La Mostela hi sortia el ramat, que desapareixia. Enguany hi surt El Local abaixant persianes. Raons humanes i econòmiques. Amb el ramat no hi podíem fer res. Amb Salvem Campins, l'Associació que regenta El Local, ho hem provat però no ens n'hem sortit. Ens sap molt greu però no hem trobat la manera de donar el cop de mà necessari per fer que aquesta activitat donés números positius i continués. Ara fa 3 anys vam propulsar una Regidoria exprés per les Associacions, pensant que d'aquesta manera seria més fàcil ajudar-los. Però no ha estat així. Volem entonar un "mea culpa" per no haver trobat la solució pertinent. Hem perseguit totes les idees i suggeriments que ens han arribat. Si en teniu de noves hi seguirem fent cas per a veure si, tard o d'hora, podem tornar a tenir un bar/local/botiga per donar servei al poble.

Pel que fa al dia a dia de l'Ajuntament, ja haureu vist que hem aprovat els pressupostos del 2026. Aquest cop no són tan austers com en el 2025, però encara ens hem d'estrènyer el cinturó.

També haureu vist que hi ha nous senyals de trànsit al mig del poble, ara encara tapades. Formen part d'un canvi pres per unanimitat de l'equip de govern, fent que des d'El Local (obert o tancat seguirà essent punt de referència) sigui direcció única cap amunt fins a la carretera. Vam prendre aquesta decisió per minimitzar el perill que representa la doble direcció en el tram des de l'església fins Cans Pons. Us agraiem que tots en fem cas.

Acabem desitjant-vos un bon 2026! 🐾

L'ENTREVISTA

ROBERT SIEGEL

ALCALDE DE SAINT-GUILHEM-LE-DÉSERT

Dani Canosa

"Cal venir a Saint-Guilhem per comprendre la màgia d'aquest indret"

Robert Siegel té al darrere un recorregut ric i singular. Nascut a Algèria l'any 1952, deixa el seu país natal amb la família a les portes de la guerra d'independència per instal·lar-se a França. Després d'Agen, Sète i Montpellier - on realitza els estudis universitaris -, fa parada al poble emblemàtic de Saint-Guilhem-le-Désert.

Geògraf-urbanista de formació, Robert dedica quasi tota la seva carrera a la Cambra de Comerç de Montpellier. El seu àmbit: comprendre les dinàmiques del comerç i mesurar l'impacte de les infraestructures sobre els territoris. Defensor aferrissat del petit comerç, s'ha oposat durant molt de temps a l'auge de les grans superfícies, que considera destructores per a les ciutats i, sobretot, per als pobles. Les seves investigacions l'han portat a explorar els vincles entre categories socio-professionals, comportaments de compra i turisme, fins a crear el destí de Saint-Guilhem-le-Désert.

Al llarg dels anys, ha tractat figures destacades, com Georges Frêche, alcalde de Montpellier durant gairebé tres dècades. «No tenia dret a expressar-me personalment, però els meus estudis aportaven elements als electes de la Cambra de Comerç per il·luminar les seves decisions davant la forta personalitat de Georges Frêche», confessa.

Avui, pare de quatre fills - tres d'un primer matrimoni i un últim, de 22 anys, nascut quan ell tenia 50 -, Robert veu la paternitat tardana com un repte estimulant: «Ser pare als 50 anys fa una mica de respecte i alhora és un motor per mantenir-se en la vida real i els seus veritables problemes», diu amb un somriure.

Quin vincle tenies amb Saint-Guilhem-le-Désert abans de decidir presentar-vos a les eleccions municipals?

Quan vius a Montpellier, hi ha tres indrets emblemàtics on t'agrada anar a desconnectar: el mar, a Palavas-les-Flots; la muntanya, al Pic Saint-Loup; i Saint-Guilhem-le-Désert, on la natura i la història es donen la mà. Cada vegada que rebíem amics, els portàvem a descobrir aquest poble, i gairebé cada any hi fèiem una escapada. La meva segona esposa - a qui vaig conèixer en un acte associatiu organitzat per la Cambra de Comerç de Montpellier - hi vivia. Així és com vaig acabar establint-m'hi l'any 2000.

Què et va motivar a presentar-te a les eleccions municipals del 2020?

Saint-Guilhem-le-Désert és un poble excepcional, amb un patrimoni únic i una història fascinant, i amb un potencial immens. Però en aquell moment el municipi estava frenat: el meu predecessor estava en conflicte amb molts organismes locals i regionals, cosa que complicava qualsevol avenç.

Al llarg de la meua carrera, he constatat sovint els límits que comporta la manca de concertació. Tenia ganes d'experimentar aquí una veritable democràcia de proximitat. Per a mi, això vol dir començar definint plegats què volem fer i, després, pensar com ho aconseguirem. Quan es comparteix un objectiu comú, les divergències només afecten els mitjans o els detalls. Això fa que els compromisos siguin més fàcils d'acceptar, perquè sabem que avancem en la mateixa direcció. Aquesta és l'aproximació que he intentat aplicar, modestament, a Saint-Guilhem-le-Désert.

Entre les accions impulsades pel vostre consistori, quines et fan sentir més orgullós?

A nivell personal, estic molt satisfet d'haver experimentat aquesta manera de fer democràcia de proximitat, tot i que n'he vist els límits. Al començament del mandat, vam rebre 150 respostes al nostre qüestionari general per a 250 habitants, cosa que era encoratjadora. Però a mesura que avançava el procés, la participació va disminuir: un centenar de respostes per triar els projectes i, finalment, una seixantena per a les decisions finals. És una mica frustrant, però crec que els veïns valoren aquesta aproximació, encara que no sempre s'hi impliquin activament.

Pel que fa al poble, la meva gran satisfacció és el desenvolupament cultural i patrimonial. El 2025 vam organitzar 76 esdeveniments: molts concerts a l'abadia però també activitats populars com la processó dels cargols - una tradició que hem recuperat - o la festa de Nadal per als habitants.

Hem impulsat també projectes patrimonials ambiciosos. Finalment traslladarem l'altar de Guilhem, de marbre blanc i negre amb incrustacions de vidres policroms, cap a una absidiola més adequada, abans de posar-lo en valor amb una mediació cultural. També hem iniciat l'estudi per crear un museu o un centre d'interpretació al voltant de l'abadia i la història del poble.

I després hi ha les petites fites que compten: el manteniment impecable del poble gràcies al nostre equip tècnic. Els turistes ens ho diuen sovint: «El vostre poble és magnífic i molt net». Per a mi, això és essencial quan rebem uns 800.000 visitants cada any.

Quins han estat els principals reptes als quals ha hagut de fer front el vostre consistori durant aquest mandat?

Aquest mandat ha estat marcat per circumstàncies excepcionals. Va començar en plena crisi sanitària: amb la Covid, no vam poder aprovar el pressupost fins al juny del 2020, cosa que va frenar els nostres projectes. Després, el 2025, vam viure una altra dificultat important: els retards pressupostaris a nivell estatal. Les subvencions per a operacions previstes aquell any no es van confirmar fins a l'octubre, fet que va endarrerir tot el calendari.

A Saint-Guilhem-le-Désert, cada projecte implica molts interlocutors i fortes restriccions. Els serveis de l'Estat imposen normes molt estrictes, i els terminis administratius i financers són especialment llargs. El veritable repte és mantenir la dinàmica sense desanimar-se davant aquestes lentituds. Fer avançar les coses en aquest context requereix molta perseverança.

L'ENTREVISTA

Com han transformat la pandèmia, la digitalització i el canvi climàtic la vida i el turisme a Saint-Guilhem-le-Désert?

La pandèmia va reforçar el turisme de proximitat. Just després del confinament, els montpellerins van venir encara més nombrosos, abans que la situació recuperés progressivament l'equilibri.

La digitalització, en canvi, ho ha canviat tot: ara tot se sap. Tenim un paratge natural magnífic i fràgil a prop del poble que intentem preservar, però amb Internet és impossible mantenir un lloc en secret. La notorietat de Saint-Guilhem-le-Désert també ha accelerat la modernització: el poble va disposar de fibra òptica molt ràpid, ja durant el confinament.

Pel que fa al clima, està modificant els comportaments. Quan les temperatures superen els 37 °C, els carrers es buiden i la freqüentació estival baixa. Perdem entre un 2 i un 3 % de visitants al juliol i a l'agost, però la temporada s'allarga ara de març fins a finals d'octubre. Només cal que surti el sol o que l'Hérault estigui en crescuda perquè els visitants arribin en massa. El resultat: hem guanyat un 25 % de freqüentació anual.

És en aquest context que desenvolupem el projecte Abadia de Gellone 2050: una mediació cultural per atraure un turisme més curiós, que vulgui entendre la història i quedar-se més temps, sobretot fora de temporada.

El desenvolupament dels allotjaments turístics amenaça l'equilibri residencial del poble?

Avui dia, la veritable competència es dona entre les residències principals i els allotjaments de temporada. Si no fem res, el risc és real: el poble podria buidar-se d'habitants permanents i convertir-se en una destinació exclusivament turística.

Per evitar aquesta desertificació, estem estudiant instaurar una norma de compensació. La idea és senzilla: per obrir un allotjament de temporada, caldria o bé residir tot l'any a Saint-Guilhem-le-Désert, o bé oferir dos habitatges: un de lloguer anual i l'altre per a ús turístic. Aquest mecanisme permetria preservar la vida local i, alhora, mantenir l'atractiu turístic.

Què sabíeu de Campins abans de ser elegit alcalde de Saint-Guilhem-le-Désert?

Ja havia tingut una primera aproximació a Campins quan formava part de l'equip municipal durant el primer mandat del meu predecessor. Va ser en aquella època que es van fer els primers intercanvis i va néixer l'agermanament, al voltant d'aquest vincle comú: l'ermita associada a Sant Guillem.

No vaig poder participar activament en aquelles trobades, perquè la meua activitat professional a Montpel·lier em prenia molt de temps, amb gairebé dues hores i mitja de desplaçaments cada dia. Però en convertir-me en alcalde, vaig estar molt content d'agafar el relleu i reforçar aquest agermanament, que em fa especial il·lusió.

Quin balanç feu de l'agermanament amb Campins des que va arribar a l'alcaldia?

Malgrat una etapa complicada – entre la crisi sanitària i un context polític agitat a Catalunya –, hem aconseguit consolidar l'agermanament. Avui hem trobat un ritme: ens reunim cada any.

Crec que és essencial mantenir aquesta regularitat, encara que les eleccions o els imprevistos ens puguin frenar de tant en tant. Aquestes trobades permeten teixir veritables vincles d'amistat i crear intercanvis més personals entre els habitants de Campins i els de Saint-Guilhem-le-Désert. Això és el que dona tot el sentit a aquest agermanament.

Com imagineu Saint-Guilhem-le-Désert i el seu agermanament amb Campins de cara al 2050?

Pel que fa a l'agermanament, crec que són les trobades les que li donaran vida. No és un projecte tancat: s'ha de renovar amb propostes. Una consulta als habitants dels dos pobles podria ser una bona via, perquè un agermanament es basa sobretot en les ganes de la gent. Tenim un altre agermanament amb un poble belga que ha quedat inactiu per falta d'implicació. En canvi, amb Campins podríem imaginar iniciatives culturals o patrimonials, com la visita d'altres capelles dedicades a Sant Guillem, tot i que la distància és un repte.

12 Per a Saint-Guilhem-le-Désert, el meu horitzó és el 2050. És el temps necessari per culminar el projecte al voltant de l'abadia, tenint en compte les restriccions administratives i el valor històric del lloc. L'objectiu: crear un centre de mediació cultural que faci brillar el

poble, no només per la seva bellesa, sinó també per la seva història i la seva dimensió intel·lectual. L'operació de restauració de l'altar del Sant-Salvador il·lustra bé l'esperit amb què treballem.

Quan vaig ser elegit, sabia que el patrimoni era important, però en una setmana tres experts em van obrir els ulls: «Teniu el conjunt medieval més bonic del sud de França» (l'arquitecte de Patrimoni del Département del Hérault), «el millor orgue Cavaillé, perfectament conservat» (el organista), i «amb aquest altar, teniu una Mona Lisa» (l'especialista d'art medieval). Aquestes paraules em van fer prendre consciència de l'envergadura de la responsabilitat. Volem anar més enllà: reconstituir els colors originals gràcies al mapping perquè tothom pugui admirar la magnificència de l'altar tal com era, amb els seus vidres policroms avui en part desapareguts.

Tornar a trobar en Robert a Campins per la Castanyada ha estat un autèntic plaer. El seu recorregut personal i professional és especialment interessant. El seu compromís per fer evolucionar Saint-Guilhem-le-Désert i impulsar un projecte ambiciós amb vista al 2050 és testimoni d'una visió extraordinària. Finalment, la seva implicació en el reforç de l'agermanament amb Campins il·lustra perfectament el seu vincle amb els llaços que uneixen els nostres pobles. 🐜

10 preguntes que et faran descobrir en Robert d'una altra manera:

Un llibre: *Estúpids, no gràcies* de Robert Sutton, que rastreja totes les maneres que tenen els qui ostenten autoritat per fer la vida impossible als altres i així amagar les seves incompetències.

Una pel·lícula: *El que el dia deu a la nit* de Alexandre Arcady, que explica les esquinçades de l'Algèria de la meva infantesa.

Una cançó: *Els textos d'Aragon*, cantats per Jean Ferrat, textos magnífics, esclats poètics sobre la vida amb la veu càlida de Jean Ferrat.

Un viatge: La volta als Estats Units d'Amèrica, tot sol, amb 18 anys! Un viatge de 6 setmanes molt formatiu i fundacional.

Un plat: La parmigiana

Una beguda: La ratafia, és clar, protagonista de les nostres darreres trobades i amb la que hem "ratafiat" amb bon humor l'enfortiment de l'agermanament

Una ciutat: Sète, on vaig passar la meva adolescència. «Una illa singular», deia Paul Valéry i la pàtria de Georges Brassens.

Un color: «Vermell», eh..., no, «Blau». Uf, no estem al «Holy Graal» dels Monty Python.

Un somni pendent de realitzar: Retrobar serenitat i temps per a mi i la meva família després de les eleccions del 2026!

Un moment de felicitat: Com triar?

NOUVELLES DE SAINT-GUILHEM-LE-DÉSERT

Dani Canosa

Una de les notícies més destacades dels darrers mesos ha sigut la visita a Campins d'un grup de Sauta-Rocs, habitants de Saint-Guilhem-le-Désert, poble agermanat amb Campins des de l'any 2008, que va tenir lloc els dies 31 d'octubre i 1 de novembre per celebrar la Castanyada, diversos àpats de germanor i activitats relacionades amb la ratafia, inclosa una visita a l'ermita de Sant Marçal del Montseny i la Taula dels Tres Bisbes.

Durant els darrers quatre mesos de l'any, s'han seguit organitzant moltes activitats culturals i festives:

Conferències

- "Destins croisés des cloîtres de Saint-Michel de Cuxa et de Saint-Guilhem-le-Désert" a càrrec d'Olivier Poisson, arquitecte, historiador d'art i antic inspector general des monuments històrics (13 de setembre). Després es va fer a l'abadia de Gellone la pre-estrena del documental de 90 minuts "Cloisters, l'odyssée des cloîtres" dedicat al claustre de Saint-Guilhem amb imatges úniques de reconstruccions en 3D en presència del seu realitzador, Marc Azema.
- "Splendeurs et Mystère de l'Orgue historique de Saint-Guilhem-le-Désert" impartida per Drédéric Munoz, conservador titular del orgue històric J.-P. Cavallé de l'abadia desde 1980 (18 d'octubre).

Concerts

La majoria van ser organitzats per l'associació Les Amis de Saint-Guilhem-le-Désert a l'Abadia de Gellone:

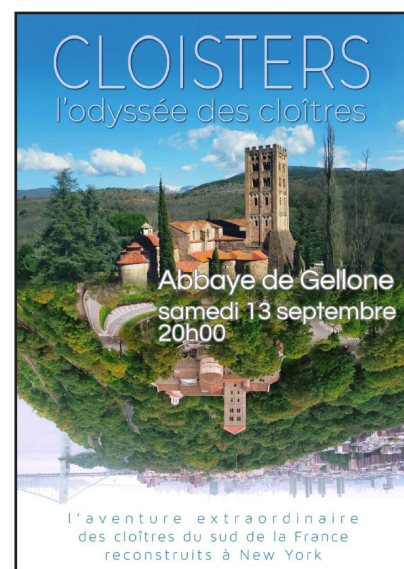
- "Sublimation - cants i danses escandinaves del segle XVIII" amb The Curious Bards i la mezzosoprano Ilektra Platiopoulou (12 de setembre).
- "Vivaldi et Mozart, légendaires - Concerto Alla Rustica, Exultate Jubilate, Et Incarnatus est" amb la soprano Delphine Mégret i l'Orchestre de chambre de Toulouse dirigida per Gilles Colliard (26 de setembre).
- "London Fog - folksongs i songs d'Henry Purcell adaptades per Benjamin Britten" amb Dara Trio, soprano, Heather Newhouse i Anthea Pichanick, contraltos i Justine Eckhaut al piano (4 d'octubre)
- "Magiciennes baroques - Médée, Armide, Circé: dolçors i furors" amb la mezzosoprano Lucile Richardot i clavecinista Jean-Luc Ho (25 d'octubre)
- "Concert de Noël" amb l'Orchestre National de Montpellier Occitanie dirigida per Sonia Ben-Santamaria, a Sonambule de Gignac (21 de desembre)
- "Voyage dans l'Europe de l'Orgue baroque" amb l'organista Enrico Zanovello (20 de setembre)
- "L'Orgue Sauvage de J. Ph. Rameau à 4 mains et 4 pieds" amb els organistes Sara Gerber i Jean-Luc Thellin (18 d'octubre)
- "Chantons Noël hautement" amb l'organista Peter Weimann i la soprano Sylvia Pruchon (25 de desembre)

També van tenir lloc:

- "La Viole en Europe, Musique et Patrimoine" amb els músics Jean-Daniel Haro i Alain Meyer tocant peces de compositors il·lustres del segle XVII d'Anglaterra, Itàlia, França i Alemanya (20 de setembre)
- "Les Ministrings", joves músics suïssos que toquen instruments de corda (19 d'octubre)

Altres activitats culturals:

- Al setembre es van reprendre els tallers per aprendre i practicar la llengua occitana.
- Obra de teatre "Carnage", comedia inspirada de Yeasmine Reza del Théâtre populaire de la Vallée de l'Hérault a la Salle Gouverne (27 de setembre)

Cartell del documental

- Descoberta del jardins medievals: taller sensorial amenitzat amb petits jocs, entre arxius, arqueologia i simbologia per descobrir els emblemàtics jardins dels monestirs de l'edat mitjana (28 d'octubre).

Activitats festives i cerimònies

- Alliberament al camp de futbol de dos preciosos ducs eurasiàtics després de ser curats a l'Hôpital de Faune Sauvage gestionat per Association Groupil Connexion (capvespre del 16 de setembre).

- Vide-grenier (descarregada d'antiguitats) el 28 de setembre.

- Tradicional pelegrinatge a Notre Dame de l'Ermitage amb ascensió a l'ermita, missa i dinar de carmanyola (4 d'octubre).

- Concurs de llançament de passanelles a la platja del Pont du Diable (pedres planes que es fan botar damunt l'aigua) el 25 d'octubre. Feia temps que en Robert Siegel (alcalde de Saint-Guilhem-le-Désert) volia organitzar-lo i aquest any la Communauté de Communes de la Vallée de l'Hérault (mancomunitat de municipis de la vall del riu Hérault) va recolzar el projecte. Es van encarregar a un terrisser local peces planes d'argila amb una osca per facilitar-ne el llançament i que als pocs minuts es defien a l'aigua. Va tenir molt d'èxit: es van exhaurir totes les places pel concurs de parelles infant/adult del matí i el concurs individual de la tarda. Els premis - masculí i femení - per qui fes el llançament més llarg amb un mínim de 3 rebots van ser inscripcions per poder participar en el proper concurs mundial que es celebra a Escòcia. Es van organitzar diferents activitats lúdiques i educatives durant tot el dia i muntar un punt de restauració. El concurs va tenir força repercussió als mitjans de comunicació incloent un reportatge a la televisió.

Autor de la fotografia: Thomas Pinaroli, Radio France

- Taller lúdic i creatiu per preparar la nit de Halloween seguit de la ruta de llaminadures "paga o plora" pel poble (31 d'octubre).

- Cerimònia de l'11 de novembre va reunir nombrosos Sauta-Rocs per honorar l'armistici de 1918 (final de la primera guerra mundial). Amb la participació activa de la joventut, l'acte va reafirmar la voluntat de mantenir viva la memòria i els valors de pau i solidaritat. La cerimònia va concloure amb el tradicional brindis de l'amistat servit a l'espai Max Rouquette.

- Degut a la pluja, el berenar de la Festa de Nadal del 20 del desembre es va haver de fer sota cobert i la resta d'activitats previstes, cocció de les castanyes del Montseny i focs artificials, es van posposar a la celebració del nou any prevista pel 10 de gener.

Notícies diverses

El 15 de setembre es van iniciar les obres de construcció d'un pavelló, un espai obert i cobert al Théâtre de Verdure i l'adequació del seu entorn. Es preveu que les obres s'acabin a finals de maig.

Al novembre una empresa especialitzada va fer una intervenció puntual per reduir l'elevada quantitat de coloms que hi ha al poble i que fan malbé parets i sostres de cases particulars i edificis històrics. L'Ajuntament estudia mesures més sostenibles i duradores.

A finals de novembre es van aplicar restriccions al consum d'aigua a causa de la disminució general dels nivells d'aigua subterrània al departament del Herault. Les pluges caigudes a la segona quinzena de desembre ajudaran a millorar la situació però van implicar talls de la carretera d'accés a Saint-Guilhem-le-Désert tan pel sud com pel nord degut a la crescuda del riu Hérault. El Verdus que travessa el poble va créixer fins el llindar del desbordament i va mantenir em vetlla l'equip municipal.

Al mes de desembre es va poder veure a la cadena de televisió France 2 la mini sèrie "La disparue de Compostelle" amb escenes exteriors i interiors grabades al poble de Saint Guilhem Le Désert a principis d'any. Es pot veure per internet a la web de France 2 fent servir una adreça IP francesa.

Gràcies a Jean-Philippe Moresmau i a Aude-Lise Theule per la seva col.laboració poder per poder fer aquest article. 🐛

COLLA GEGANTERA

Des de la Colla Geganterera, i amb gran fal·lera, us farem cinc cèntims de les coses que han anat passant dins la Colla en aquest últim trimestre de l'any.

Un trimestre de dedicació i celebració geganterera on els Gegants de Campins no han descansat i on la Colla ha continuat passant-s'ho d'allò més bé on hem anat.

Santa Maria de Palautordera celebra la seva festa major del Remei i el 12 d'octubre al Parc Pau Casals es feia la Trobada Geganterera on la Colla Geganterera i Grallera de Palautordera preparava un bon esmorzar per després fer una bonica cercavila fins la plaça de la Vila amb les Colles de St. Esteve, Sta. Susanna, St. Celoni, Gualba i Campins.

Teníem la proposta de participar a la IXXX Trobada dels Vallesos que aquest any Lliçà d'Amunt eren els amfitrions, però a la Colla vam decidir posposar la nostra participació al 2026, on serà Canovelles el poble a rebre les Colles Geganteres.

Cap a finals d'octubre ens reuníem per començar a enfocar el sorteig de la panera geganterera que sortejaríem al Nadal. Per tercer any consecutiu érem capaces de muntar una xulíssima panera amb vals de comerços i aportacions de les famílies de la Colla i que exposaríem al Local de Campins. Estem molt agraïts de l'ajuda del Save i dels comerços que ens han ajudat amb els seus vals, com son, la Barberia Carlos, la Marissa del Cor del Montseny, els restaurants Ca la Mamen, La Font de Cal Guardià, Braseria la Llar, Can Florenci, Pastisseria Rodelles, Pizzeria Alessio, Granja Montseny, Embotits Amadeu, Carnisseria Can Bonsoms, Hort del Montseny, un artista anònim i Metapark Montseny.

La venta d'aquestes butlletes actualment és la principal font d'ingressos de la Colla, on ens permet poder anar mantenint les figures, roba, instruments musicals, poder fer la nostre Trobada i la participació a la festa Major de Campins i poder convidar a alguna altre Colla.

Moltes gràcies a tothom que ha col·laborat comprant participacions.

Els Gegants de Sant Celoni, amb qui ens uneix una especial amistat, ens convidaven a participar a la festa Major de Sant Martí el dia 9 de novembre. I allà que hi vam anar, al costat dels Gegants de Sant Celoni, de la Colla de Roquetes del Garraf i varies escoles celonines, la Rosalina i en Miquelot es van fer un tip de ballar i fer voltes al ritme de les gralles i timbals que es van unir per fer una festassa pels carrers plens de gent de Sant Celoni. Un dinar de germanor a Can Ramis per acabar la festa ens vam muntar i tots feliços cap a casa.

COLLA GEGANTERA

El dia 22 de novembre és Santa Cecília, patrona dels músics, i s'ha d'agrair i posar en valor la feina que fan les persones que posen ritme a les cercaviles, ja que sense elles els gegants i les gegantes no es mourien. Felicitats!!

Apropant-nos a uns dies màgics de Nadal, us fem arribar unes converses que alguna personeta de la Colla, amagadadeta, va sentir entre les nostres figures un dia al Casal;

“ - Rosalina, cada dia estàs més bufona, m'agrada molt com et queda aquest vestit nou que t'han posat. I jo, mira que fresquito m'han deixat, ara vaig molt més lleuger. Deia en Miquelot.

- Jo també vaig molt còmode i déu n'hi do com ens fan ballar aquesta Colla, no paren! Ja tenim 20 anys nosaltres i després d'estar molt de temps sense sortir, goita ara com ens fan anar amunt i avall, portem tres anys que no hem parat de ballar a un munt de places i carrers

- I tant, ens porten cap a Gualba, a St. Celoni, a Vilamajor, a Palautordera, per la muralla d'Hostalric, cap al poble del Montseny, i pel nostre poble cada dos per tres, i em fa molta il·lusió quan anem a l'escola a veure els infants- va dir en Miquelot

- Que bufons que són la canalla petita, mira que els hi agrada ficar-se sota la meva faldilla i amagar-se.

- Ells ens veuen molt grans. Rosalina, m'agrada molt viatjar en aquests remolcs que ens porten, com ens cuiden i aquesta parelleta de verd que ens carrega amb carinyo en el seu remolc, ens tapa amb mantes i ens porten amunt i avall mirant el cel, que divertit."

La Rosalina, en Miquelot, la Laia i en Paüet desitgen a tothom que gaudiu d'unes boníssimes festes nadalenes, que la Pau, la Felicitat, l'Alegria i la Salut inundin tots els vostres racons!! No deixeu de ser feliços!!

Ha estat un trimestre amb bastant d'activitat geganterera, i la Colla Geganterera de Campins ha pogut estar a l'alçada, i complir amb els objectius. Continuem vius i amb ganes d'entrar a un nou any que desitgem que ens porti a tots, moments inoblidables.

Un plaer representar CAMPINS amb els nostres gegantons arreu dels pobles de Catalunya. Us animem a formar part de la nostra aventura geganterera. Ens podeu escriure a collageganteracampins@gmail.com, ens podreu seguir a l'instagram [#collageganteradecampins](https://www.instagram.com/collageganteradecampins). El nostre número de tlf és 616416373.

Salut!! Visca Campins i Visca la Colla Geganterera de Campins!!! 🐼

PD, una tristíssima notícia sobrevola pel poble, el possible tancament del Local de Campins, on els collonuts membres de SAVE Campins porten 8 anys remant voluntàriament per donar al poble un excel·lent servei i compromís. Tant de bo es trobi la millor solució i això no acabi passant.

GRÀCIES PER TANT SAVE, US ESTIMEM.

CANVI CLIMÀTIC

PRECIPITACIONS A CAMPINS A LA TARDOR

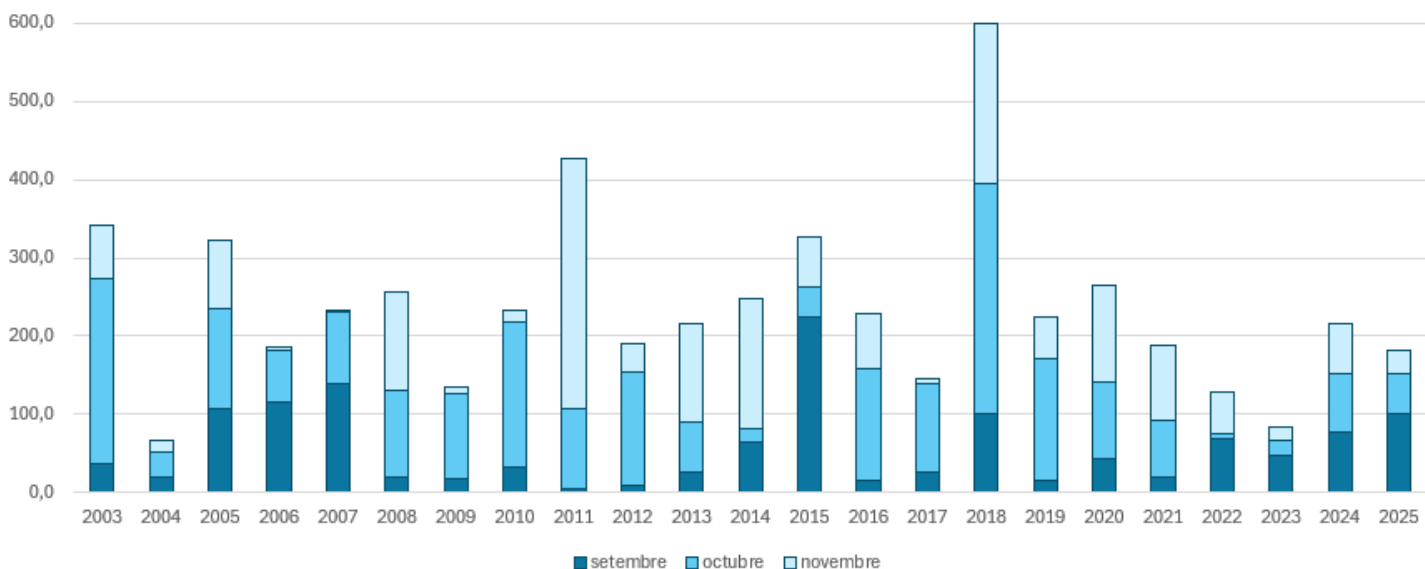
Miquel À. Ruiz

Les pluges durant els mesos de la tardor meteorològica (setembre, octubre i novembre) representen normalment el 30% de les precipitacions de tot l'any.

Observant les dades dels últims vint-i-tres anys veiem que...

- Cíclicament, cada vuit o deu anys, se'ns presenta una tardor extraordinàriament plujosa.
- Octubre sol tenir els registres de precipitacions més abundants. Tot i això, al 2022 només van caure 5,7 litres per metre quadrat.
- I setembre fa bo el refrany: "setembre asseca les fonts o s'emporta els ponts". 🌧️

Precipitacions mesos de tardor a Campins, en litres/m²

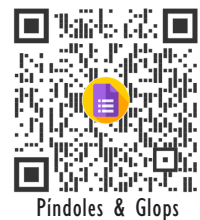
Acabo de publicar el segon volum de "Píndoles & glops" corresponent únicament a les lectures del cicle C. Com en tota la trilogia, es mantenen les mateixes recomanacions per al lector:

Es tracta d'un manual per reflexionar amb cites de grans pensadors i fragments de la Paraula.

- Es recomana no prendre més d'una píndola al dia (únicament una pàgina diària) i fer-ho en el moment més relaxat de la jornada.

- El tractament té la durada d'un cicle de l'any litúrgic, és a dir, d'un any que comença amb l'Advent.

Salut, Pau i República

Píndoles & Glops

TOT EL MÓN A LA BUTXACA

APPs per gaudir a Campins i arreu

JOC DE PARAULES I ENREDADES

IMPOSTOR

Jordi Cortina

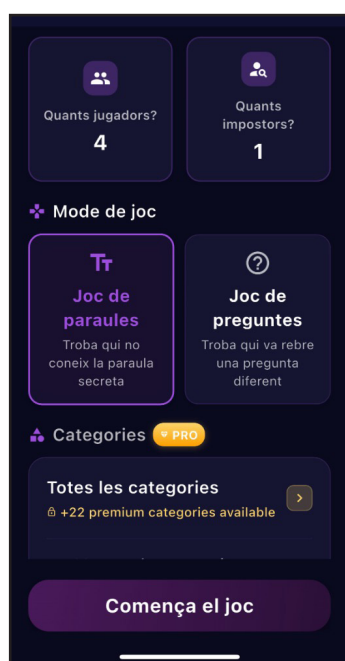
Aquests dies de reis, jocs i joguines, se m'ha acudit parlar d'una app que es tracta directament d'un joc d'aquests de tota la vida, que potser abans es feia amb paper i bolígraf, per anar fent notes. Es tracta d'un joc molt simple que té com a objectiu descobrir l'impostor o impostors d'un mateix grup. Aquest impostor ha d'intentar passar desapercbut i, quan la resta dels jugadors fan referències a paraules que tenen a veure amb una paraula comuna i descobrir l'impostor, aquest s'ha d'anar protegint dient també, si pot, paraules que tinguin a veure amb el mateix tema, o que ho sembli, per poder anar passant discretament com un més.

Tot un joc de paraules que amb aquesta senzilla app s'ha posat al dia. Per jugar, els diferents jugadors s'han d'anar passant el mateix mòbil per tal de veure (o no veure) quina es la paraula amagada. Aquí tenim un exemple: La paraula amagada és **Tornavís** i la lluita està entre descobrir-la o descobrir al impostor del grup. Si en Gerard en aquest cas diu **cargol** i l'Oleguer diu **a la llauna**, la resta poden saber que l'Oleguer ha sigut escollit per l'atzar com l'impostor d'aquesta partida. Al final de cada ronda, cadascú votarà per descobrir qui es l'impostor i aquest, per tal de salvar-se abans que el descobreixin, durant el seu torn haurà d'intentar dir en veu alta la paraula amagada.

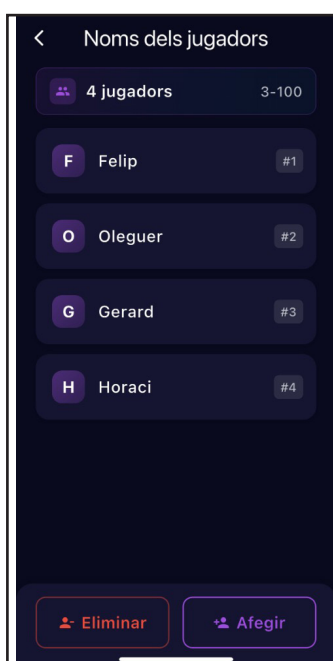
Sembla molt simple, però us recomano que el baixeu. De fet, al novembre del 2025 es va declarar com l'app mes baixada tant a Android com a Iphone, tant aquest joc sol com el joc de l'impostor dins d'una suite plena de jocs d'aquesta mena anomenada Spash. Per jugar i riure amb amics en família o un sopar d'empresa. Un èxit aclaparador! 🐜

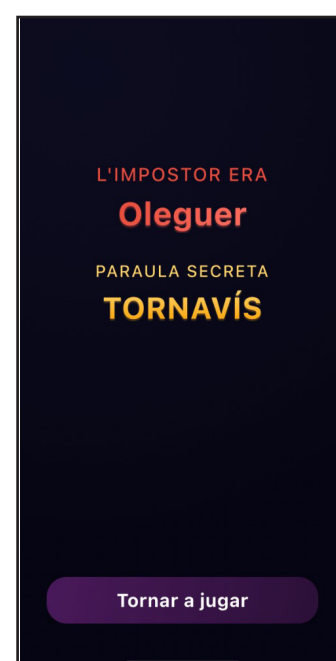
PORTADA

VARIANTS

JUGADORS PARTIDA

RESULTAT FINAL

SALVEM CAMPINS

BALANÇ... final?

L'article que no volíem haver d'escriure

Tanquem la paradeta!

Hem de tancar per reinventar-nos

Repensem-nos!

Habitualment aquest espai que ens cedeix La Mostela, ens permet explicar-vos quines activitats acompleix la nostra Associació. Aquest cop l'article ens serveix per comunicar-vos amb tristesa una decisió que la junta va prendre després de celebrar l'assemblea general ordinària el 20 de desembre: que el 15 de gener de 2026 es suspenguessin (potser temporalment?) els serveis del bar i de la botiga que l'associació ofería al centre del poble.

Aquesta decisió no ha estat el resultat de la manca d'estima pel projecte, ni del compromís de l'associació amb el poble. Ans al contrari, durant vuit anys, l'associació ha treballat per fer possible aquest espai i que fos viu, útil i necessari. Malgrat l'esforç de la Junta i d'un petit grup de membres que han dedicat un munt d'hores a mantenir viva l'activitat ens hem vist obligats a assumir que el projecte, segons el model actual, no és viable. La manca de voluntaris implicats, les deficiències en els locals i, sobretot, l'absència de suport real per part de les institucions han fet impossible continuar sostenint el projecte sense cremar les poques persones que encara tiraven el carro.

Amb el tancament, el poble perd l'únic bar i l'única botiga que, sense ànim de lucre, donaven servei a la comunitat; perd un espai on els veïns podien trobar-s, un espai on conversar i fer activitat quotidiana; perd un espai on trobar productes de primera necessitat i evitar desplaçaments; perd un lloc on coincidir, on fer poble, on sentir que no estem sols. En un municipi petit com el nostre aquests espais no són secundaris: són essencials.

Esperem que la pèrdua serveixi per obrir-nos els ulls, que contribueixi a repensar els objectius, que permeti generar una reflexió col·lectiva sobre el futur del nostre poble i quins serveis estem disposats a defensar.

Volem deixar clar que el tancament no és una derrota del poble ni de la seva gent, és el resultat d'un sistema que carrega massa responsabilitat sobre el voluntariat i que no protegeix prou les iniciatives que sostenen la vida als pobles petits. No hem demanat privilegis, sinó suport, acompanyament i solucions adaptades a la nostra realitat, malauradament aquest suport, aquestes solucions no han arribat.

SALVEM CAMPINS

Gràcies de tot cor a totes les persones que heu col·laborat, consumit, ajudat i defensat aquest projecte, sense vosaltres res del que s'ha fet hauria estat possible. Ens quedem amb l'orgull de la feina feta i, **sobretot**, amb la convicció que el que hem construït ha tingut sentit.

Però Salvem Campins no pot plegar. Al nostre poble persisteixen les mancances que van motivar la creació de l'associació fa vuit anys —si no és que fins i tot han augmentat—, per tant, seguirem treballant i organitzant, sense ànim de lucre, activitats que fomentin les relacions lúdiques i socials, que promoguin la cultura i l'esport, que impulsin l'activitat econòmica i comercial, que fomentin i difonguin el patrimoni de Campins.

Seguirem remant ... fins a assolir els objectius! 🐝

La primera, al 2017

La més recent, enguany

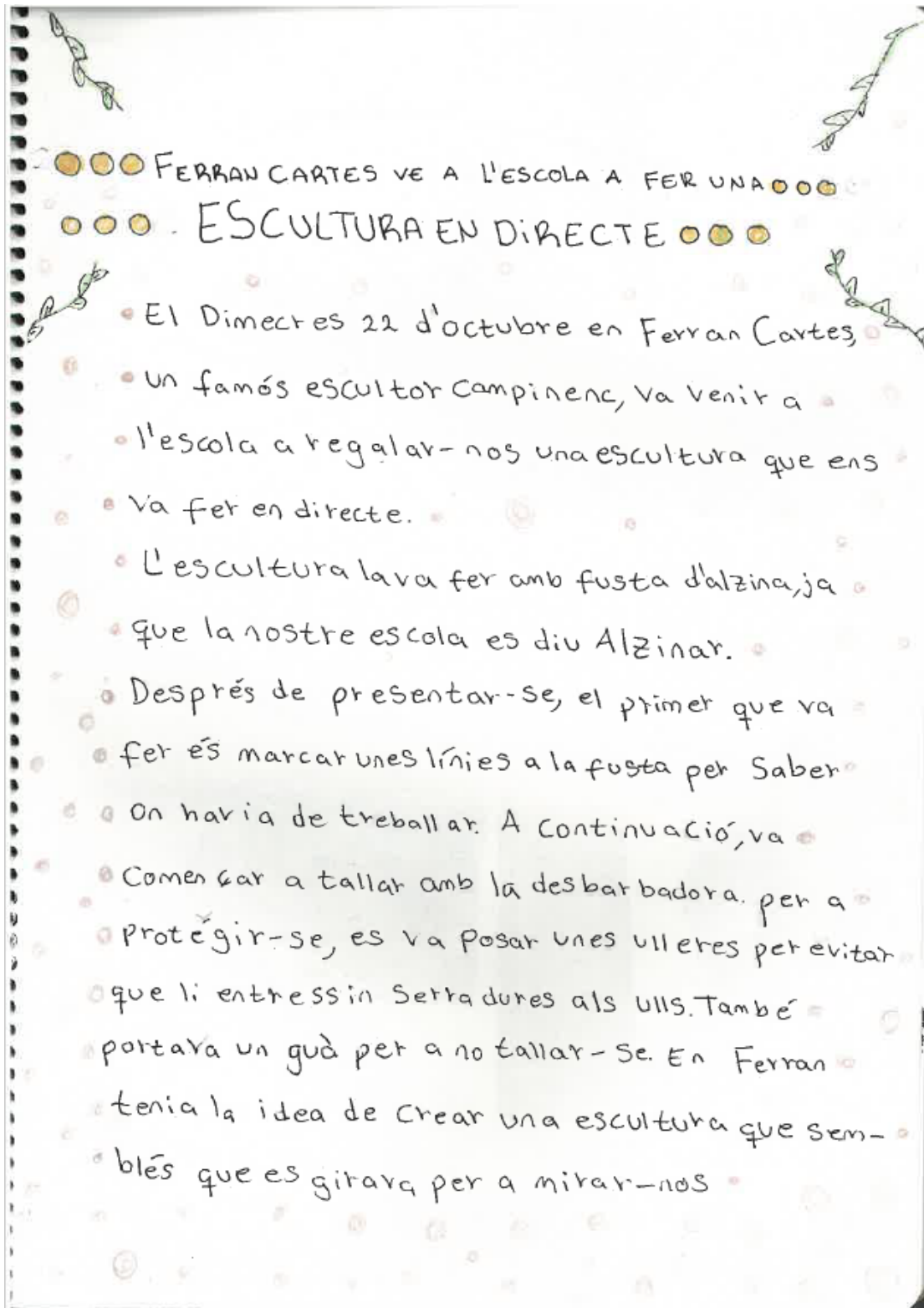
21/05/2020, Reportatge a TV3: "Molt més que un bar a Campins"

ESCOLA L'ALZINAR

ESCULTURA EN DIRECTE

AFA de l'escola l'Alzinar

El nom de l'autora és Kiara Salgado Campoy (6è), però el text ha estat redactat entre tots els infants del grup de la Carena (4t, 5è i 6è)

Per tal d'aconseguir-ho, va dibuixar als extrems de la fusta dos rectangles; Cada SCUN en un angle diferent.

Conforme anava rebentant la fusta, s'anava creant la forma desitjada.

Per finalitzar, va deixar la fusta polida amb la polidora i fina amb la cera d'abella.

En conclusió, la visita d'en Ferran Cartes va ser una gran experiència per a nosaltres; ens va fer aprendre moltes coses.

L'escultura quedarà a l'escola i el record als nostres cors.

CANÇONS I VIVÈNCIES

LA FACILITAT DEL CANVI DE LLENGUA

LA FERA FEROTGE

Jaume Vilà

Un dels fenòmens més singulars de la sociolingüística catalana és la rapidesa amb què molts catalanoparlants canvien d'idioma quan l'interlocutor s'expressa en castellà. Es tracta d'un mecanisme tan arrelat que sovint passa de manera automàtica, gairebé inconscient, com si fos un reflex natural. Aquest gest aparentment innocent, però, té conseqüències profundes tant en la pervivència de la llengua com en la percepció de la pròpia identitat col·lectiva.

El canvi de llengua pot ser interpretat com un acte de cortesia, de voler facilitar la comunicació o d'evitar possibles incomoditats. Molts catalanoparlants han crescut amb la idea que el castellà és l'opció "neutral" o "segura" en una conversa, sobretot quan desconeixen si l'altre entén el català. Aquesta actitud prové d'una llarga història de subordinació lingüística, en què el català ha estat sovint perseguit o menystingut, i on parlar castellà representava adaptar-se a la norma dominant.

Tanmateix, més enllà de la voluntat d'evitar problemes, hi ha un component simbòlic: el canvi automàtic implica una jerarquia implícita entre les dues llengües. El missatge que es transmet és que el català és prescindible, secundari, mentre que el castellà és l'opció que cal prioritzar. Aquesta pràctica erosiona la normalitat de la llengua catalana i consolida la percepció que parlar català és, en certa manera, un acte marcat i no l'opció natural.

Un altre aspecte que crida l'atenció és l'hàbit d'adreçar-se en castellà a persones que, per la seva aparença física o pel seu origen suposat, són percebudes com a forasteres. Aquesta pràctica, aparentment ben intencionada, amaga un prejudici: es dona per fet que l'altre no pot entendre el català, i per tant se li parla en castellà. El missatge implícit és que aquell individu no forma part de la comunitat lingüística, que és "de fora de casa". Així, sense adonar-nos-en, el català es reserva per als qui passen el filtre d'identificació com a "dels nostres", mentre que el castellà esdevé la llengua de la distància i de la suposada integració.

Aquest mecanisme contribueix a crear un cercle viciós. Moltes persones nouvingudes, fins i tot després d'haver après català, constaten que la gent els continua parlant en castellà només pel seu aspecte. El resultat és desmotivar l'ús del català i reforçar la idea que només és útil per comunicar-se amb els autòctons. A la pràctica, es perpetua la segregació lingüística i es dificulta la plena incorporació dels nous parlants a la comunitat catalana.

Cal preguntar-se, doncs, què hi ha darrere d'aquestes actituds. Potser hi ha un excés de prudència, una voluntat de ser "amables" que acaba essent contraproduent. Potser hi ha encara la marca de segles de dominació que ha instaurat una mena de reflex d'autocensura. Sigui com sigui, el resultat és que la llengua pròpia del país perd terreny, i amb ella també es debilita una part essencial de la identitat col·lectiva.

El repte passa per recuperar la naturalitat d'adreçar-se en català sempre, independentment de l'aparença o l'accent de l'interlocutor. Només així es trencarà la idea que el català és patrimoni d'uns pocs i s'afavorirà que tothom el percebi com una llengua de convivència i d'acollida. No es tracta d'imposar res, sinó de reconèixer que la normalitat de qualsevol llengua depèn del seu ús constant i de la confiança dels seus parlants.

La qüestió de fons, en definitiva, és si volem que el català continuï essent una llengua viva i present a tots els àmbits, o si acceptem que quedi reduïda a un àmbit cada vegada més restringit. El canvi automàtic al castellà, més que un simple gest de cortesia, és un símptoma d'aquesta fragilitat. Reflexionar-hi és el primer pas per revertir-lo. 🤖

La fera ferotge. Ovidi Montllor YouTube (fragment)

Els guàrdies que la veuen
la volen atacar,
la fera es defensa,
no la deixen parlar.

Com són molts i ella és sola,
no pot i me l'estoven.
I emprenyats per la feina,
a la gàbia me la tornen.

Per ordre de l'Alcalde
es fa saber tothom
que la fera ferotge
ja no ens traurà la son.

I gràcies a la força
no ha passat res de nou,
tot és normal i "maco"
i el poble resta en pau.

dibuix: c. puche

EXCURSIONISME CIENTÍFIC AL MONTSENY

EL DOCTOR ARIET I LA SEVA TOPOGRAFIA MÈDICA DE VILADRAU

Oscar Farrerons

L'any 1915 el doctor Antoni Ariet Barberis (Seva, 1872 – Viladrau, 1951) va publicar, a la Impremta Fidel Giró, el llibre de 220 pàgines que porta per títol *Topografia Mèdica de Viladrau*. L'obra havia estat escrita pocs anys abans i guardonada amb un accèssit en el concurs de 1913 de la Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia de Barcelona. Una topografia mèdica és un gènere literari-científic que va estar molt de moda a inicis de segle XX, promocionat per l'Acadèmia de Medicina, amb la finalitat d'induir els metges rurals a l'observació directa del lloc on exerceixen la seva professió. La redacció de topografies mèdiques comença a finals del segle XVIII gràcies a les orientacions del Dr. Francesc Salva i Campillo, que va iniciar els concursos públics de presentació de topografies mèdiques, i va traçar les bases i especificar les matèries que havien de contenir.

Antoni Ariet era fill de Josep Ariet, natural de Pont de Claverol (Pallars Jussà), i de Victorina Barberis, de Marín (Pontevedra). El pare era cirurgià, que aleshores era una professió molt propera a la dels barbers o sagnadors, de grau inferior als metges (al 1827 s'uniren ambdues professions: metges i cirurgians). Ariet va estudiar medicina a Barcelona, i als 34 anys, amb el títol de metge acabat d'estrenar, va guanyar la plaça de Viladrau, que exercí des de 1906 fins a la seva mort el 1951. Va ser un home dedicat completament a la seva professió, a la que afegí la condició d'alcalde del poble entre juliol de 1909 fins a l'inici de la dictadura de Primo de Rivera, l'octubre de 1923. L'historiador Antoni Pladevall retrata el Dr. Ariet com un "gran català, amant de la literatura catalana, de tendències a favor de la Lliga i escriptor per gust". Ariet no sols va escriure la *Topografia Mèdica de Viladrau*, sinó també *Memòries d'un viatge a Terra Santa*, ja que era un home molt pietós, i va publicar el 1927 aquesta experiència seva d'un viatge a les terres bíbliques. També va escriure un seguit d'articles que porten per títol *Proses del Montseny*, alguns publicats a la revista *L'Estiuada* de Sant Hilari Sacalm, altres inèdits.

Dr. Ariet, amb gran tensió i esforç. Ariet va morir a Viladrau als 78 anys, d'una angina de pit fulminant, en tancar la porta del garatge, quan tornava de fer unes visites mèdiques a Espinelves, ja que la condició de metge rural no sols incloïa el nucli de Viladrau sinó una extensa rodalia. L'estima que els viladrauencs en tenien es pot comprendre en el recordatori del seu enterrament, que diu "No s'esborrarà ja mai la seva memòria, perquè la bondat del seu cor i l'amor als seus deures li conquistaren nombroses amistats".

Pladevall qualifica la *Topografia Mèdica de Viladrau* com la "primera i més important obra que s'ha escrit sobre Viladrau". Del llibre sols es va fer una edició, amb una tirada limitada, i avui tan difícil és d'adquirir en les llibreries de vell com de llegir en les biblioteques públiques de Catalunya. Jo sols l'he pogut fullejar a la Biblioteca Central de Terrassa. Ariet dedicà el llibre al Dr. Valentí Carulla i Margenat (1864-1923), catedràtic i rector de la Universitat de Barcelona entre 1913 i 1923 i gran coneixedor de Viladrau. El Dr. Carulla li va fer el pròleg, on evoca la figura del jove Ariet, que estudià sota el seu mestratge.

A la introducció del llibre, el mateix Dr. Ariet ens explica perquè l'ha escrit: "He volgut fer un estudi del poble eixerit amb el que m'uneix avui gran amiat, esmentant la vida somàtica, la vida psíquica i el gènere de vida de la població; l'atmosfera, el terror, la flora, la fauna, les enfermetats i les causes locals de les mateixes, no tant sols per lo que a les persones fa referència, sinó també per lo que als animals i plantes afecta; proposant a la vegada, segons mon entendre, els medis per a combatre lo dolent i aprofitar lo ventatjós". Ariet conta com era la vida d'un poble del Montseny a inicis de segle XX, allunyat de la imatge romàntica dels poetes. L'advocat i historiador Joan Portals opina: "El que podria ser un defecte del llibre, que és la barreja d'història, geografia, demografia, biologia, medicina i folklore és, per a mi, que el fa més interessant per al lector dels nostres dies".

Topografia Mèdica de Viladrau està dividida en tres parts, anomenades: Secció Etnogràfica, Secció Biològica, i Secció Topogràfica. En la primera estudia la vida somàtica i la psíquica del poble, en la segona el gènere de vida de la població i en la tercera el medi ambient.

EXCURSIONISME CIENTÍFIC AL MONTSENY

Al capítol de vida somàtica del poble, el Dr. Ariet destaca que tant natalitat com mortalitat “no s'aparta de lo general”, però si tenim en compte que parla d'una esperança de vida de 37 anys, podem entendre la diferència entre la vida actual i la d'inici de segle XX en un poble del Montseny. La moral de l'època també apareix quan afirma que “no deuria permetre's la unió matrimonial entre persones que, per ses inacceptables condicions de salut han de procrear forçosament rebrols dèbils i sense viabilitat”. En la vida somàtica Ariet també fa propostes polítiques: “A l'objecte d'esperonar fortament en els cèlibes recalitrants i alentat-los a prendre estat, s'hauria de procurar gravar sobre aquests bona part de les càrregues del regne, poble o comarca, per alleugerir i compensar així als matrimonis normals, i sobretot, als matrimonis amb fills, i sustraure a la vegada, en part, a aquells de certes ventatges polítiques i econòmiques”. No es pot acusar Ariet de fer propostes fiscals avantatjoses per ell mateix, ja que Ariet va ser un dels “cèlibes recalitrants” que mai es va casar i morí sense descendència.

Tot el llibre està ple de dades interessants als nostres ulls. Per exemple Ariet enumera que Viladrau disposa de 3 barbers, 2 espadenyers, 1 escloper, 2 forners, 3 ferrers, 3 fusters, 3 paletes, 2 sastres, 1 sabater, 1 carreter, 1 llauner, i un munt (no diu quants) de traginers amb matxos de bast i amb carruatge, fent a la vegada d'hostalers i taverners.

En la Secció Biològica s'expliquen els costums de la població. El Dr. Ariet narra que el poble de Viladrau té bons costums, la majoria lligats a l'amor i supeditats a l'esperit religiós. Ariet en descriu un munt de costums. Per exemple, a mi m'agrada molt quan explica la Cavalcada de Reis, que reproduceixo textualment: “A la revetlla de la festa dels Reis Magos surt la quitxalla a les sis hores de la vesprada, escampant-se pels carrers, portant fanalets de paper de colors, encesos, col·locats a l'extrem d'una canya o portant teies abrindades, esperant l'arribada dels Reis de l'Orient, que deuran omplir els plats i safates –posades al balcó o finestra de casa seva o de la casa dels padrins– de dolços, lleminadures i joguines, del cel portades”. El Dr. Ariet recorda que, nens i grans, canten:

*Els reis de ca'n Talaia
porten coses a la canaia;
els reis de l'Orient
porten coses a la gent.*

Un altre costum que destaca el Dr. Ariet és la festa de Cremar el Vern. Aquesta es porta a terme la diada de Sant Segimon, tot i que s'inicia un parell de dies abans, quan els joves surten al bosc a buscar el vern protagonista de la festa. El vern és plantat a la plaça Major, “vestit” amb ginestes, i coronat per una cistella vella i una bandera. A la nit es cala un gran foc que tot el poble admira mentre es conten històries a la plaça. Tot i que el Dr. Ariet lloa la festa pel que té de pietós, creu que caldria prohibir-la pel perill d'incendi que provoca.

El concurs de 1913 de topografies mèdiques de la Reial Acadèmia de Medicina va ser guanyat per la corresponent a Sabadell, i les finalistes van ser la Vall d'Aran i Viladrau. Totes les topografies eren escrites en castellà excepte la del Dr. Ariet. L'acta del jurat diu: “La de Viladrau, escrita en catalán, sin arcaísmos catalánicos, extensa, muy metódica, demuestra en su autor gran devoción al trabajo y a la ciencia médica. Tal vez esta Memoria peque de cierta prolijidad en algunos de sus capítulos, sobre todo en los destinados a reseñar la historia de la vida y las costumbres locales: pero ello viene compensado por una viva efusión espiritual que de ella emana, por unos aires de apostolado moral que la hacen muy simpática”. El que li criticaven els membres del jurat és el que actualment ens fa interessant: l'afany d'explicar la vida, la història i els costums de la població, un testimoni privilegiat del qui fou metge i alcalde de Viladrau durant 47 i 14 anys respectivament. 🐞

Autoretrat d'Antoni Ariet (Foto núm. 387 del fons Dr. Ariet, dipositat a l'Arxiu Comarcal d'Osona)

CUINAR I GAUDIR...

SARDINES ESCABETXADES DE LA IAIA

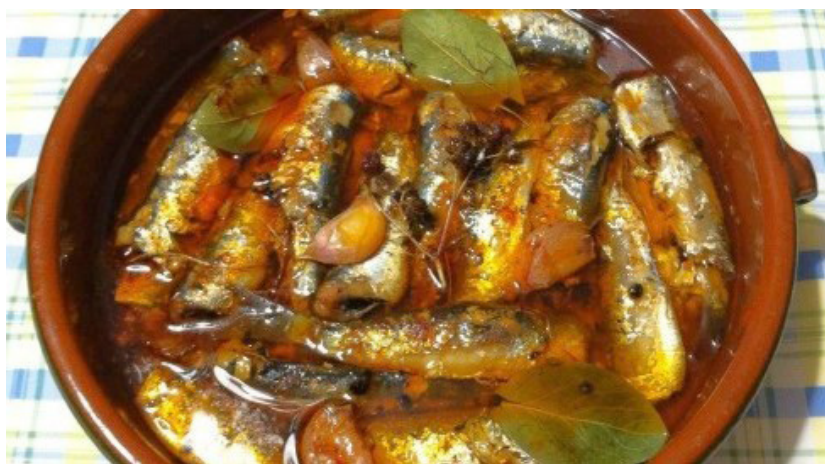
Carme Puchol

Aquesta és una d'aquelles receptes de tota la vida, de les que fan olor de cuina de casa i que milloren amb el pas de les hores. Les sardines escabetxades de la iaia són senzilles, gustoses i perfectes per preparar amb antelació.

Ingredients

- 1 quilo de sardines mitjanes
- 100 g de farina
- 1 petricó d'oli d'oliva verge
- 1 pastanaga
- 1 cabeça d'all
- 2 fulles de llorer
- 1 grapatet de farigola
- 1 polsim d'orenga
- 1 culleradeta de pebre vermell
- Pebre negre al gust
- Sal al gust
- 300 cc de vinagre de vi blanc

Preparació

Netegem les sardines, les salem lleugerament i les deixem en una escorredora perquè quedin ben eixutes.

En una paella, hi posem l'oli i, quan és ben calent, hi fregim les sardines prèviament salades i enfarinades. El foc ha de ser de potència mitjana-alta.

A mesura que les anem fregint, les passem a una cassola o a un recipient de fang.

Coleu l'oli de la paella perquè quedi net de restes de farina i reserveu-lo per al següent pas.

A foc mitjà, amb aquest mateix oli, afegim a la paella la pastanaga tallada a rodanxes ben fines i les dents d'all, sense pelar, que haurem separat de la cabeça.

Quan la pastanaga i els alls siguin cuits i tous, hi afegim les fulles de llorer, la farigola i l'orenga, i ho saltegem lleugerament perquè s'integrin bé.

Finalment, amb el foc baix, hi incorporem el vinagre, el pebre vermell, el pebre negre al gust i un pessic de sal. Ho deixem coure entre 15 i 20 minuts, sense presses.

28

Finalment, aboquem l'escabetx calent sobre les sardines fregides i ho deixem reposar unes hores. Com passa amb moltes receptes de la iaia, d'un dia per l'altre encara són més bones. 🐜

LA MOSTELA

La revista de Campins. Núm 87 Hivern 2025

Diposit Legal: B32221-2004

<http://lamostela.cat/>

EDICIÓ: ASSOCIACIÓ LA MOSTELA

Pl. de la Vila, s/n, Casal de Cultura

08472 - Campins

N.I.F. G65790750

JUNTA:

Carles Puche - President

Carme Moré - Secretària

Miquel Barnola - Tresorer

Jaume Vilà - Vocal

Jordi Cortina - Vocal

DISSENY: Carles Puche

MAQUETACIÓ: Pep Barnola

CORRECCIÓ TEXTS: Richard Lewis Rees

IMPRESSIÓ: Gràfiques Lloret

CONSELL de REDACCIÓ:

Jordi Cortina

Carme Moré

Carles Puche

Carme Puchol

Jaume Vilà

Pep Barnola

COL·LABORADORS EN AQUEST NÚMERO:

Jordi Cortina, Carles Puche, Ajuntament, ERC, Compromesos, Junts, Dani Canosa, Colla Gegantera, Miquel À. Ruiz, Salvem Campins, L'Escola, Jaume Vilà, Oscar Farrerons, Carme Puchol, Joan Antoja, Salvador Riera i Jordi Bartolomé.

El © de les imatges i del text és propietat dels autors indicats en cada imatge i que signen els articles.

Els autors dels articles es fan responsables del seu contingut.

Cap part d'aquesta publicació pot ser reproduïda de cap manera sense el permís dels autors.

Si voleu contactar amb nosaltres adreceu-vos a esborryans@lamostela.cat

LA MOSTELA

no comparteix necessàriament les opinions expressades en les col·laboracions signades pels seus autors.

Ajuntament
de Campins

enginy

Amb el suport de:

REFRANYS, ENDEVINALLES... i NOMENCLÀTOR

Joan Antoja

ENDEVINALLA

**Soc un monstre especial:
Només tinc dents i orella,
mai no tinc un sol queixal.**

El xerrac

Quan l'olla és al foc,
se'n cuida Sant Roc.

A, el mestre em va pegar
E, jo no sé per què
I, ahir no vaig venir
O, perquè no estava bo
U, vaig trucar a la porta
i no va sortir ningú

Quin nom té el carrer on hi ha el pi de les tres branques?

La resposta la trobareu al següent número de La Mostela

LES OLORS I ELS SABORS DEL BOSC

EL TIL·LER

Salvador Riera

Anglès: LINDEN; Francès: TILLEUL; Castellà: TILO

El til·ler (*Tilia cordata*): L'arbre de la calma

No és un arbre eminentment forestal, però quan passegem per alguns jardins, segurament ens quedarem captivats per un arbre majestuós, d'ombra suau i fulles en forma de cor: el **til·ler**, també conegut pel seu nom científic *Tilia cordata*. Més que un simple arbre ornamental, el til·ler és una autèntica joia de la natura: reconegut per les seves propietats medicinals, pel seu valor simbòlic i pel seu paper en la memòria popular.

En parlem aquí perquè en alguns indrets boscosos, també podem trobar algun exemplar escapat.

Una identitat ben arrelada

El *Tilia cordata*, o til·ler de fulla petita, és una espècie caducifòlia que pot arribar als 30 metres d'alçada. El seu nom fa referència a la forma de les fulles, que recorden un petit cor, d'aquí el terme *cordata*. Viu principalment en zones temperades, preferint sòls rics i humits. Tot i que originari d'Europa i parts d'Àsia, ha estat àmpliament plantat com a arbre ornamental als parcs i avingudes de moltes ciutats. Pot arribar a viure 400 ó 500 anys.

Les flors, groguenques i molt aromàtiques, floreixen entre finals de la primavera i començament de l'estiu. Aquestes flors no només atrauen abelles i altres pol·linitzadors, sinó que són també l'origen d'una de les infusions més populars de la medicina tradicional catalana..

Un remei antic per a mals moderns

Les infusions de flors de til·ler han estat utilitzades des de fa segles com a **remei natural contra l'ansietat, l'insomni i les migranyes**. El seu efecte relaxant es deu a la presència de compostos com els flavonoides i els olis essencials, que actuen com a sedants suaus. També s'han emprat com a **suport digestiu i antiinflamatori**, i com a remei per reduir l'estrès i l'agitació nerviosa.

Més que medicina: el til·ler en la cultura

En moltes cultures, el til·ler ha estat considerat un **símbol de pau, amor i comunitat**. En alguns llocs, era habitual plantar un til·ler al centre dels pobles com a punt de reunió i presa de decisions. Fins i tot avui, molts carrers de ciutats europees duen el nom de Lindenstrasse (carrer del til·ler), en record d'aquests arbres que oferien ombra, bellesa i pau als habitants.

Aliat de la biodiversitat

El til·ler no només beneficia les persones. És també un arbre de gran valor ecològic. Durant la floració, atrau una gran varietat d'insectes pol·linitzadors, especialment abelles, que n'aprofiten el nèctar per produir una mel de gran qualitat. A més, la seva copa densa proporciona refugi per a ocells i petits mamífers.

També és resistent a la contaminació urbana, fet que el converteix en un candidat ideal per plantar a ciutats i ajudar a millorar la qualitat de l'aire.

LES OLORS I ELS SABORS DEL BOSC

Cultiu i cura

El til·ler és relativament fàcil de cultivar. Prefereix zones assolellades o de mitja ombra i tolera bé els freds hivernals. Es recomana plantar-lo en espais amplis, ja que la seva capçada pot arribar a ser molt estesa. Un cop establert, requereix poc manteniment, a banda de podes ocasionals per controlar-ne el creixement i eliminar branques mortes.

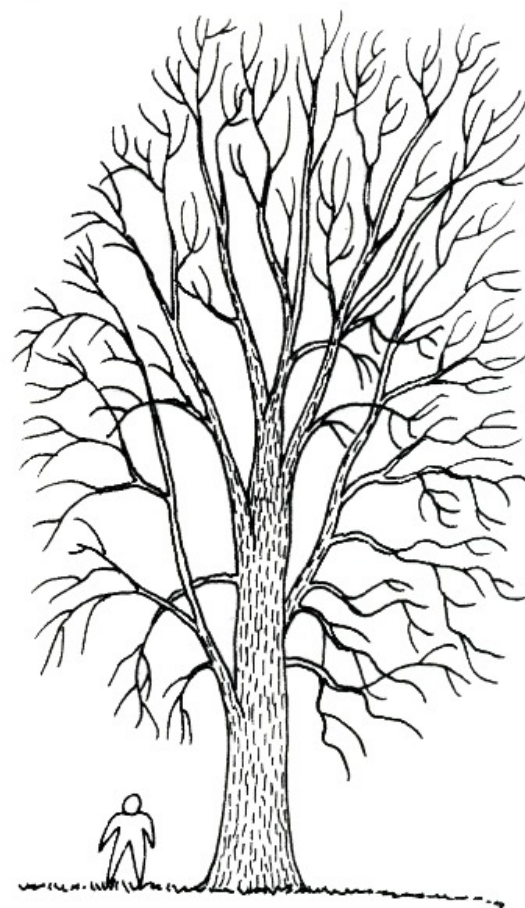
Principis actius

Tal com s'ha dit, les seves flors porten flavonoides, i també tanins, carotens i un oli essencial.

Aquest oli essencial, responsable de la seva delicada i característica olor, conté monoterpens, així com farnesol, geraniol, eugenol, àcid cumarínic, etc. 🐝

Tilia cordata

dibuix: c. puche

El Cometa C/2025 A6 (Lemmon)

Descobert el 3 de gener de 2025 per Carson Fuls des de Mt. Lemmon (Arizona, EUA) en el marc del programa CSS. Estel dinàmicament antic amb període d'uns 1.400 anys, va aconseguir el periheli el 8 de novembre de 2025 a 0.53 UA del Sol passant a 0.68 UA de la Terra el 21 d'octubre. Va aconseguir una màxima brillantor de magnitud 4, podent arribar a ser observable a primera vista entre finals d'octubre i principis de novembre des de l'hemisferi nord.

Detalls tècnics:

Lloc:	Turó de l'Home
Data:	22 d'octubre, 2025
Càmera:	Nikon D780
Zoom:	200-500mm
Sensibilitat:	ISO 20.000
Diafragma:	5.6
Temps d'exposició:	2.5 segons